

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 15 0 U 003505 18 Uvp
Banja Luka, 5.12.2019. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Smiljane Mrše, kao predsjednika vijeća, Ljiljane Bošnjak Glizijan i Edine Čupeljić, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Snežane Crnojević, kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi „E.“ MHE d.o.o. T., (u daljem tekstu: tužilac), zastupan po punomoćniku M.B., advokatu iz B., protiv rješenja broj: ... od 12.5.2017. godine Komisije (u daljem tekstu: tužena), u predmetu ponavljanja postupka okonačnog rješenjem o pravu na podsticaj proizvodnje električne energije, korišćenjem obnovljivog izvora energije, odlučujući o zahtjevu tužene za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Trebinju broj: 15 0 U 003505 17 U od 20.12.2017. godine, u sjednici vijeća, održanoj 5.12.2019. godine, donio je

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Trebinju broj: 15 0 U 003505 17 U od 20.12.2017. godine se preinačava na način da se tužba odbija, kao neosnovana.

Odbija se zahtjev tužioca da se tužena obaveže platiti tužiocu troškove upravnog spora.

Obrazloženje

Pobijanom presudom uvažena je tužba „E.“ MHE d.o.o. T. i poništen osporeni akt tužene, bliže naveden u uvodu ove presude, kojim je, stavom 1. dispozitiva, odbijen zahtjev tužioca, kojim je tražio pravo na podsticaj u vidu obaveznog otkupa, po garantovanoj otkupnoj cijeni za proizvodnju električne energije u proizvodnom postrojenju MHE „I.“, podnesen 14.4.2015. godine; stavom 2. dispozitiva je poništeno rješenje tužene od 23.4.2015. godine, kojim je tužena odbrila podsticaj, a stavom 3. dispozitiva je odlučeno da će operator sistema podsticaja preuzeti potrebne radnje u cilju izvršenja tog rješenja.

Uvaženje tužbe i poništenje osporenog akta je proisteklo iz zaključka suda da je tužena nepravilno postupila kada je donijela osporeni akt, a nije sačekala odluku Vrhovnog suda Republike Srpske po zahtjevima Ministarstva i „E.“ MHE d.o.o. T., izjavljenim protiv presude Okružnog suda u Banjaluci broj: 11 0 U 016452 15 U od 2.3.2016. godine, kojom je poništeno rješenje o izdavanju ekološke dozvole za MHE „I.“, ali i da nisu bili ispunjeni uslovi iz člana 234. stava 1. Zakona o opštem upravnom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 13/02, 87/07 i 50/10, u daljem tekstu: ZOUP) za ponavljanje postupka, s obzirom da se mora raditi o činjenicama, ili dokazima koji su postojali u momentu odlučivanja, ali se za njih nije znalo, već su pribavljeni nakon okončanja postupka, dok taj karakter nema presuda Okružnog suda u Banjaluci od 2.3.2016. godine, jer je nastala poslije okončanja upravnog postupka i ne može biti razlog za ponavljanje postupka, kojim su odobreni podsticaji, odnosno da naknadna „promjena stanja“ nije razlog za ponavljanje postupka, te da je i predmetna presuda podložna preispitivanju od strane Vrhovnog suda Republike Srpske. Još je navedeno da nije bilo osnova ni za primjenu odredbe člana 234. stava 5. ZOUP, tj. kada se

rješenje organa zasniva na prethodnom pitanju, dok je nadležni organ to pitanje kasnije riješio u bitnjim tačkama drugačije, uz konačnu ocjenu da osporeni akt sadrži takve nedostatke, koji sprečavaju ocjenu njegove zakonitosti i ostale razloge iz člana 10. ZUS.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev) tužena osporava njenu zakonitost iz razloga propisanih u odredbi člana 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). U zahtjevu navodi da nižestepeni sud pogrešno tumači odredbe ZOUP o ponavljanju postupka, jer ih pojednostavljuje, te tako nema u vidu da ekološka dozvola predstavlja činjeničnu građu za ostvarivanje podsticaja, pa kada je ekološka dozvola poništена presudom, shodno članu 254. ZOUP, to znači da ista ne postoji od momenta njenog donošenja i predstavlja novu činjenicu u odnosu na činjenicu koja je prethodila donošenju rješenja o podsticaju. Suština spornog pitanja se svodi na pravilno tumačenje odredaba člana 254. stava 1. i 2. ZOUP, kojim odredbama je napravljena jasna razlika između oglašavanja ništavim i poništenja rješenja, u odnosu na ukidanje rješenja, tako da se u prvom slučaju poništavaju i pravne posljedice koje je takvo rješenje proizvelo, a u drugom slučaju se iste ne poništavaju, već se onemogućava dalje proizvođenje pravnih posljedica tog rješenja. Zato u slučaju kada je ekološka dozvola poništена, to djeluje od početka, te je istina da je takvo stanje nastalo donošenjem presude, a posljedice te presude su takve da ekološka dozvola ne postoji. S obzirom da se poništavaju i sve pravne posljedice, koje je poništeno rješenje proizvelo, iz tog slijedi da se trebaju poništiti i sve druge upravne odluke, koje su bile zasnovane na tom poništenom rješenju, zbog čega je poništeno i rješenje o podsticajima u postupku ponavljanja postupka njenog izdavanja, jer novi dokaz može biti razlog za ponavljanje postupka, koji nije postojao u ranije okonačanom postupku, već potiče iz kasnijeg perioda, ako se odnosi i na činjenice, koje su postojale u vrijeme vođenja postupka. Predložila je da se zahtjev uvaži, pobijana presuda preinači i tužba odbije.

U odgovoru na zahtjev tužilac osporava navode zahtjeva, a podržava razloge pobijane presude, te navodi da je ekološka dozvola iz 2015. godine postala pravosnažna, jer je Vrhovni sud Republike Srpske, presudom broj: 110U01645216Uvp od 21.12.2017. godine, preinačio presudu Okružnog suda u Banjaluci od 2.3.2016. godine i odbio tužbu Udruženja za zaštitu prirode i prirodnih rezervata K., zbog čega predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, pobijanu presudu, odgovor na zahtjev i spise predmeta, na osnovu člana 39. ZUS, ovaj sud je odlučio, kao u izreci presude, iz sljedećih razloga:

Pogrešno je zaključio nižestepeni sud da je tužena bila u obavezi da donošenje osporenog akta odloži do odluke Vrhovnog suda Republike Srpske po izjavljenim zahtjevima tužioca i Ministarstva protiv presude Okružnog suda u Banjaluci od 2.3.2016. godine, kojom je poništена ekološka dozvola, dok se tvrdnje tužene u tom pravcu ukazuju osnovanim i u skladu su sa članom 3. ZUS, kojim je propisano da su presude, donesene u upravnim sporovima, obavezujuće. Primjenjujući na konkretnu situaciju to znači da donošenjem presude Okružnog suda u Banjaluci od 2.3.2016. godine, ne postoji ekološka dozvola, jer stupaju na snagu pravne posljedice poništenja upravnog akta iz člana 254. stava 1. ZOUP, što dalje znači da se poništavaju i pravne posljedice, koje je ekološka dozvola proizvela. Kako je predmetna ekološka dozvola bila osnov za donošenje dozvole za obavljanje djelatnosti proizvodnje električne energije i certifikata za proizvodno postrojenje tužioca, a koje dozvole se prilažu uz zahtjev za podsticaj, to su osnovane tvrdnje tužiteljice da je nastala situacija predstavljala osnov za ponavljanje postupka. To iz razloga što presuda Okružnog suda u Banjaluci predstavlja novi dokaz o činjenici, koja je bila od odlučnog značaja prilikom izdavanja rješenja o priznavanju

prava na podsticaj. Do nastale pravne situacije je evidentno došlo iz razloga što je tužilac podnio zahtjev za podsticaje, a prethodno i za donošenje dozvole za obavljanje djelatnosti i za pribavljanje certifikata za proizvodno postrojenje i prije nego što je rješenje o izdaji ekološkoj dozvoli postalo pravosnažno, te rizik nastale situacije, tj. da rješenje o ekološkoj dozvoli bude poništeno u sudskom postupku, snosi tužilac, a ne tužena, bez obzira kakav bude ishod odluke po zahtjevima za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci od 2.3.2016. godine.

Nepostojanje ekološke dozvole jeste nova činjenica, a presuda Okružnog suda u Banjaluci od 2.3.2016. godine, kojom je ekološka dozvola poništena, je dokaz o nepostojanju ekološke dozvole, pa pravilno ukazuje tužena da je to predstavljalo osnov iz člana 235. stava 1. ZOUP za ponavljanje upravnog postupka, koji je prethodio donošenju rješenja tužene o podsticaju. To iz razloga što dokaz, koji nije postojao u ranije okončanom postupku, već potiče iz kasnijeg perioda, može biti razlog za ponavljanje postupka, ako se odnosi i na činjenice, koje su postojale u vrijeme vođenja postupka, tako da se predmetna upravna stvar može podvesti pod ovakvo pravno shvatanje i zauzetu praksu u pogledu novog dokaza, koje može biti razlog za ponavljanje postupka.

Kako je nižestepeni sud pogrešno primijenio odredbe člana 235. stava 1. ZOUP, na osnovu pogrešnog zaključka o nezakonitosti osporenog akta, to je ovaj sud zahtjev tužene uvažio, pobijanu presudu preinačio na način što je tužbu odbio, jer u osporenom aktu nije ostvaren nijedan razlog iz člana 10. ZUS za njegovo poništenje, a sve na osnovu člana 40. stava 2. ZUS.

Odbijanje zahtjeva tužioca za naknadu troškova spora iz stava 2. presude se zasniva na odredbi člana 49. a) ZUS, kojom je propisano da stranka koja izgubi spor je dužna da protivnoj stranci nadoknadi troškove spora. Kako je zahtjev tužene uvažen i pobijana presuda preinačena, tako da je tužba odbijena, kao neosnovana, to nije bilo osnova da se tužiocu odrede troškovi, koje je povodom istog imao.

Zapisničar
Snežana Crnojević

Predsjednik vijeća
Smiljana Mrša

Za tačnost отправка ovjerava
rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podraščić